

EGBY CYKLEFORRETNING V/ HOLGER RASMUSSEN

Den nu 96 årige Holger Rasmussen EGBY Cykleforretning fortæller på den dejlige dialekt fra Køgeegnen, om sit liv som cykel-og altmuligmand i Ejby ved Køge.

3 Oktober 1998

Min far Rasmus Peder Rasmussen startede som cykelsmed i 1897 og kaldte det "MØLLE CYKLEVÆRKSTED HOLMEHUSE" her lidt uden for Køge. Det står der i hvertfald på dette gl. kronrørsmærke, men der bliver snart for trangt og i 1906 bygger han så det her hus på Ejbyvej 80 med beboelse og cykleværksted, og flytter produktionen hertil.

Dengang var der virkelig tale om en rigtig produktion, for man hjemforskrev stelfittings og rør fra de store grossister i København. Af de hjemtagne dele tilpassede de så cyklerne efter mål og svejsede dem sammen. Alle cykler der blev håndlavet på denne måde blev forsynet med et forniklet messingskilt på skrårøret med ejerens navn og vi har her bevaret Skomagerens cykel med produktionsnummer 164 fra 1905, som i nu får til jeres museum.

Til at svejse delene sammen med havde han fremstillet et carbidgeværk - til fremstilling af gas til svejsningen; ligeså var der en tørreovn til tørring af de håndmalede cykler, og endelig en fodbetjent drejebænk samt en hånddreven boremaskine til fremstilling af de mange sliddele.

I perioder var der 3 mand på værkstedet, så der var gang i den.

I kan se det hjul der, det har været brugt til en feltesse som min far havde, nu er der kun drivhjulet tilbage, og disken, der er en jeg engang har købt af Viggo Johansen dengang han startede nede i Skensved jeg tror jeg gav 10 kroner for den.

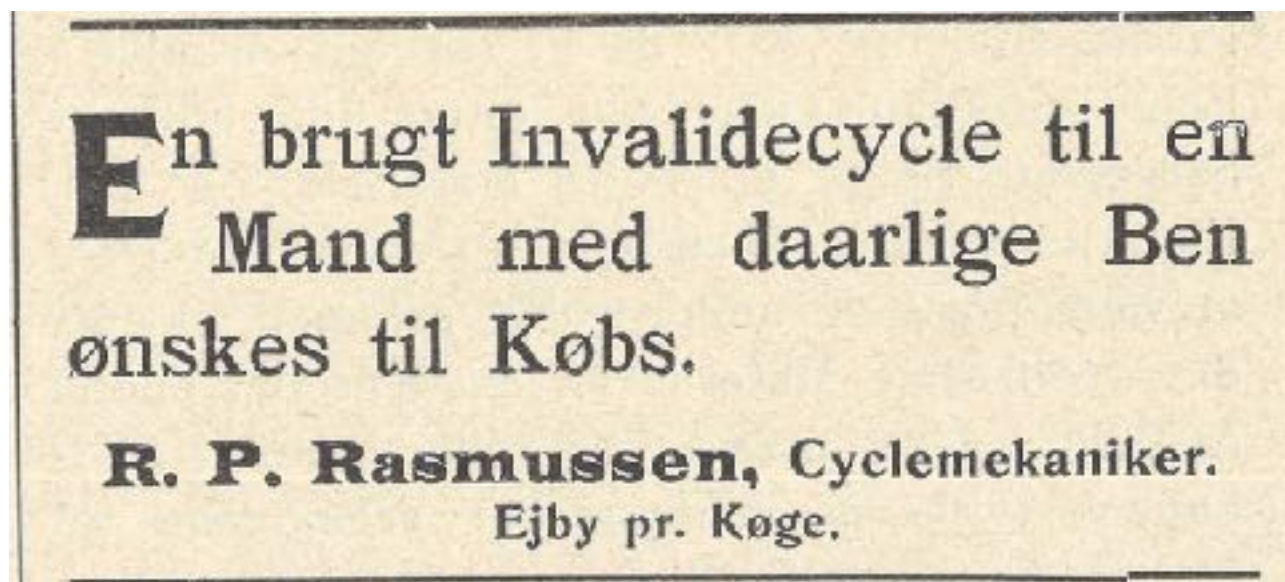
Min far var med at starte Cykelhandlerforeningen her den hed, Gamle Roskilde Amts Cykelhandlerforening det var omkring 1920 vil jeg tro, da jeg startede i 1931 tror jeg den dækkede det halve af Sjælland vi havde medlemmer helt oppe ved Skiby, senere lavede vi så en egentlig Roskildeforening.

Vi havde jo selv ovn til ovnlakering, opvarmningen af oven skete med en stor primus med 3 brændere på, de tørrede ca. 3 timer i ovnen og derefter blev de lakeret med det

fine schellak og derefter tror jeg de fik 5 timer i ovnen, vi skulle jævnlige hen og pumpe for at holde et højt tryk på primussen, det skulle laves ordentligt når vi nu havde brugt så meget tid på at skrabe det gamle maling af og derefter slibe stellet til det var som nyt. Der blev sku` gjort noget arbejde for pengene dengang!

For eksempel når de kom med en knækket foraksel, så skilte man den ad og skruede konuserne ud og rensede dem og alle kuglerne, og så tog man et stykke komprimeret stål og kortede af så det passede og skar gevind i begge ender og satte konusser på og så samlede vi hele lortet igen, det fik vi en hel krone for dengang, så vi måtte jo lave så meget andet, vi var nogle af de første der havde dæk og slanger til biler, og i 1923 åbnede far også en benzintank her, vi handlede med akkumulatorer til dem.

Jeg syntes vi solgte mange cykler, når vi tænker på områdets størrelse, vi nåede aldrig 100 men vi har dog været oppe på 92-93 stykker på et år, men for det meste en 60 til 70 stykker.

Grossisterne behandlede os for det meste godt, vi købte jo meget hjem om foråret, det var mest hos den gamle Svendsen fra Simonsen & Nielsen og så fra Skidt & Co. (Smith & Co.)

Jeg kan kun huske vi har haft vrøvl med dem en gang, det var da de startede med de her dynamolygter, de her Lakjer lygter de slog ikke rigtig an herude på landet, der kan man bedre sælge en af de billige, og de var ikke lige gode alle sammen, så jeg havde vrøvl med dem et par gange derovre, han hed Tresborg ham der rejste, så jeg tænkte at nu kan han bare vente til han kommer, men han kom sku` aldrig.

Jeg kendte hans far fra barnsben af, og fortalte sådan og sådan, det skal du da heller ikke finde dig i sagde han og så skrev han op i lommebogen, og så blev vi enige om dengang, at jeg skulle have for 50 kroner prima varer, og det glemte han jo også alt om

selvfølgelig. Så tænkte jeg, nu kan i rende mig i mariepedersen, jeg kan sku´ handle i København, vi handlede med N.C.Bang og Frederik Rasmussen, Roskilde Cykellager og Mikkelsen købte vi også varer, Gøricke hos Birger Hornemann i Lavendelstræde dem solgte vi mange af, det var hele cykler, vi havde også TVN Triumf Werke i Nürnberg fra Frederik Rasmussen i Odense. Men så bombede de hele lortet under krigen og så var der ikke nogen reservedele at få, det var ellers en god cykel med et mægtigt træk i, det var det sgu`, det var noget der ku køre.

Vi har altid haft et godt forhold til Brugsen her, uddeleren sagde at cykler det ville han ikke ha; men et par dæk og slanger var han nødt til at ha og sådan var det i mange år.

Men ellers var det jo mest Hamlet vi havde, det var jo også en rigtig god cykel, særlig da de begyndte at galvanisere dem inden de blev lakeret, så kunne de jo aldrig ruste, så når jeg skulle skaffe nogen en billig cykel, så var det ikke en Hamlet.

Dengang min far handlede med cykler omkring århundredeskiftet, da var cyklerne dyre. En cykel kunne let koste det samme som en tjenestekarl fik i løn på et halv år.

Vi har altid givet op til 30 dages kredit, og vi har aldrig haft problemer med nogen af dem, vi kørte på et månedsregnskab med dem alle sammen, vi havde jo mange tjenestefolk som kunder og de fik kun løn 1 maj og til 1 oktober og så kom de og betalte.

Denne her kender i nok ikke ? (2 metalringe ca. 26” og imellem dem udspændt et ca. 10 cm. fiskenet) se det er når der er et lillebitte hul på slangen, så lægger man den simpelthen inden i ringen og pumper op, net og ringe virker nu som et dæk og kan pumpes som sådan, og trækkes igennem en vandbalje så man kan finde det lille hul, ellers plejer sådan en rød slange jo at bule ud (hvem har opfundet den vides ikke) se den syntes jeg hører hjemme på et museum for den har min far brugt, han har også fortalt mig om dengang i 1897-98 når han cyklede ind og handlede hos Schønning.

Se denne her gamle kædeskærm med min fars navn presset i, det er en tysk Slesinger den er hverken ridset eller skrammet så den skal i også have, her er også nogle messingskilte som vi stod og lavede med navn på køberen og det hele, det gjorde vi med sådan nogle pinde med bogstavet i den ene ende, når det så var i orden blev skiltet skruet fast på skrårøret så man altid kunne se hvis det var, og hvis en mand kørte itu ude et eller andet sted så kunne han altid få det lavet hvor som helst gratis, og her er et stempel hvor der står EGBY det brugte vi også til cyklerne.

Der er en tavle med kroge og på den hænger de forskellige store pakninger til gaslygterne, og se nu sådan noget som sadlerne, dengang var det med store og små fjedre, men nu! da er de sku` ligeså hårde som et cementgulv.

Her er også en del gammelt værktøj, blandt andet en kileboltspresser som ikke er helt almindelig, desuden er der en masse gl. snitværktøjer både tappe og bakker og en del bogstaver og numre til at slå i cyklerne og en pedalarmsretter, nu kan du jo se hvad du kan bruge og resten kan du smide ud.

Ham med hammerklokkerne, direktøren Birger Hornemann, altså han var jo her fra byen, og når han kom her og fik benzin så kom han ind og vi sad her og snakkede klokker, jeg har sammen med ham brugt mange timer til at lave den hersens hammerklokke, han var jo Radiorepræsentant, men om sommeren var der itte manne der vil høre radio og så fandt han på det her med cykelklokkerne, så sa`jee til ham; den er gal Jensen de koster jo itte penge, det ka`itte gå, men han var ivrig og så begyndte de at lave klokken, så skulle de til at lave dækslet, men det de så støbte dækslet af det var fuldstændigt klangløst, men så købte de en færdigblanding af malm i udlandet og støbte af det ,men det var lige det samme ingen klang og da det ikke gu gå så snakkede vi igen, og så sagde han; jeg har ellers en fidus nu, der er noget plade vi kan få til radio det er af messing, jamen den bliver da for dyr sa`jeg, for der går alt for meget til spilde hvis du køber en firkantet plade, ja men nu havde han købt det her billigt nede i Tyskland, de var perfekte lavet og så ku klokken ringe, de sku jo ha et stød for det var en hammerklokke, jo det var sku`en dejlig klokke. Men den blev dyr, vi tog 4 kroner for den herude i 40erne.

Den første bil fik vi i 1919 og så har jeg haft bil ligetil jeg blev 90 år, så jeg har haft kørekort i 72 år. Jeg var også kørerlærer i en lang række år, det var jo naturligt for vi var de første der havde bil her i Ejby slutter 96årige Holger Rasmussen da hans søn og barnebarn kommer for at hjælpe ham med at flytte til hans nye lejlighed på Gemsevej.

Fortalt til Peder Johansen og Heinrich Andersen den 3 oktober 1998.